

Sygn. akt: I C 833/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	sekretarka Oksana Bida

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2021 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1)

przeciwko B. (...) z siedzibą na Ł. (...)

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego B. (...) z siedzibą na Ł. (...) na rzecz powoda M. P. (1) kwotę 1760,13 zł (jeden tysiąc siedemset sześćdziesiąt zł 13/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 września 2020 r. do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 294,92 tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty .
4. Znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 833/20

UZASADNIENIE

Powód M. P. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 5.867,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3.09.2020 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Nadto domagał się zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej określonej w normach przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż w drodze umowy cesji nabył wierzycelność przysługującą poszkodowanemu H. J. (1) w stosunku do pozwanego towarzystwa ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Jak wskazał, w toku likwidacji szkody doszło do niezasadnego zaniżenia czasokresu najmu pojazdu zastępczego bez uwzględnienia rzeczywistego czasu oczekiwania przez poszkodowanego na naprawę pojazdu i faktycznego czasu korzystania z pojazdu zastępczego. Zdaniem pozwanego – nieprzedstawienie oferty wynajmu pojazdu zastępczego przez pozwanego – implikowało po stronie poszkodowanego konieczność natychmiastowego wynajęcia pojazdu u powoda.

Pozwany B. (...) z siedzibą na Ł. (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że dotychczas wypłacone poszkodowanemu świadczenie odszkodowawcze rekompensuje w pełni celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt wynajmu auta zastępczego, zaś w toku postępowania likwidacyjnego powód nie przedstawił dowodów i argumentów, które mogłyby przemawiać za zmianą dotychczasowego stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 2.06.2020 r. na skutek kolizji drogowej uszkodzeniu uległ należący do poszkodowanego H. J. (1) samochód osobowy marki V. (...), nr rej. (...) – auto należące do segmentu D. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w pozwanym B. (...) z siedzibą na Ł. (...).

Poszkodowany w dniu 7.06.2020 r. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki A. (...), należące do segmentu D do wykorzystania w okresie likwidacji szkody. Strony ustaliły, iż stawka dobową najmu pojazdu wyniesie 159,00 zł netto za dobę (jak za klasę D). Pojazd zastępczy był niezbędny poszkodowanemu w związku z dojazdami z miejsca zamieszkania do miejsca pracy, a także w celach prywatnych. Pojazd został zwrócony w dniu 31.07.2020 r.

(**dowód** : umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 7.06.2020 r. – k. 17-18,

zeznania świadka H. J. – k. 67-67v)

Umową cesji wierzytelności z dnia 19.08.2020 r. poszkodowany scedował na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu z tytułu naprawienia szkody majątkowej, tj. poniesienia kosztów wynajmu samochodu zastępczego.

(**dowód** : umowa cesji wierzytelności – k. 21-22)

W toku postępowania likwidacyjnego przeprowadzonego na skutek zgłoszenia dokonanego w dniu 15.06.2020 r. (pismem z dnia 8.06.2020 r.), pozwany ubezpieczyciel przyznał powodowi odszkodowanie w kwocie 4.693,68 zł (pismo z dnia 2.09.2020 r.). Stawka najmu została określona na 159,00 zł netto. Za zasadny okres najmu uznano 24 dni, przy czym przyjęto okresy częściowe najmu od dnia 15.06.-23.06.2020 r. (9 dni od dnia zgłoszenia szkody do dnia wysłania powiadomienia o decyzji łącznie z kosztorysem naprawy), 24.06-25.06.2020 r. (2 dni oczekiwania na kosztorys), 8.07-9.07.2020 r., 10.07.2020 r. (2 dni na weryfikację kosztorysu w warsztatu (dodatek), 11.07-12.07.2020 r. (2 dni weekend), 13.07-17.07.2020 r. (5 dni technologicznego kosztu naprawy), 18.07.-19.07.2020 r. (2 dni weekend), 20.07.2020 r. (1 dzień na wydanie pojazdu). Odszkodowanie zostało przekazane w dniu 3.09.2020 r.

(**dowód** : decyzja z dnia 2.09.2020 r. – k. 58-58v,

potwierdzenie wykonania operacji – k. 59)

Powód nie zgodził się z wysokością odszkodowania przyznanego z tytułu najmu pojazdu zastępczego, wskazując, że niezbędny był okres 54 dni najmu pojazdu zastępczego. Pozwany odmówił dalej idących roszczeń.

(**dowód** : okoliczności bezsporne)

Szacunkowy zakres rynkowych stawek za wynajem pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego na rynku lokalnym wynosi od 110 zł netto (135,30 zł brutto) do 350 zł netto (430,50 zł brutto). Stawka najmu pobierana przez powoda mieści się w stawkach najmu pobieranych w regionie przez podmioty o podobnym profilu działalności.

Zakres uszkodzeń pojazdu poszkodowanego powstałych w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 2.06.2020 r. obejmuje elementy tylnej, lewej strony pojazdu oraz układ zawieszenia. Celowy i ekonomicznie uzasadniony czas naprawy pojazdu V. (...), nr rej. (...) wynosi w realiach przedmiotowej sprawy 33 dni. Po stronie poszkodowanego wystąpiła

zwłoka pomiędzy otrzymaniem kosztorysu naprawy w dniu 25.06.2020 r., a wstawieniem pojazdu do warsztatu dnia 7.07.2020 r.

(**dowód** : opinia biegłego sądowego M. P. – k. 78-99)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne jedynie w części.

Ustalenia faktyczne w sprawie opierały się na okolicznościach, które nie były przedmiotem sporu między stronami, a także w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Dotyczy to w szczególności okoliczności zdarzenia, które spowodowało szkodę, w tym winy za jego spowodowanie, która leżała po stronie osoby ubezpieczonej od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w pozwanej spółce. Pozwany bowiem, tak w toku postępowania likwidacyjnego, jak i w niniejszym postępowaniu, nie kwestionował swojej odpowiedzialności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, którą wskutek tego zdarzenia poniósł H. J. (1). Nie negocjował również ważności i skuteczności umowy cesji przedmiotowej wierzytelności na powoda zawartej dnia 19.08.2020 r. (k. 21-22). Spór pomiędzy stronami sprowadzał się natomiast do ustalenia zakresu obowiązku odszkodowawczego spoczywającego na stronie pozwanej, a w szczególności rozstrzygnięcia na jaki okres czasu winien nastąpić najem pojazdu zastępczego. W konsekwencji sporna pozostała wysokość dochodzonego w sprawie roszczenia.

W tym kontekście należy wskazać, iż zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności odszkodowawczej sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.). Regułą jest zasada pełnego odszkodowania. Powinno ono bowiem przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę.

Utrwalony w orzecznictwie jest pogląd, zgodnie z którym na szkodę majątkową, do której naprawienia zobowiązany jest ubezpieczyciel, nie składa się jedynie koszt naprawy uszkodzonego pojazdu, ale również koszt wynajmu pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim pozostaje on w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1916/00, uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym (wyrok z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03), iż „normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu”. Wynika z tego, iż poszkodowanemu przysługuje roszczenie, jeżeli w związku z uzyskaniem pojazdu zastępczego w jego majątku powstał uszczerbek. Nie ulega wątpliwości, iż utrata możliwości korzystania z pojazdu wskutek jego zniszczenia bądź naprawy implikuje konieczność najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy lub zakupu innego pojazdu, co prowadzi do powstania uszczerbku w majątku poszkodowanego. W sytuacji gdyby do kolizji nie doszło, poszkodowany nie poniósłby bowiem dodatkowych kosztów związanych z najmem pojazdu.

Za szkodę podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela można uznać jednak tylko koszty niezbędne, ekonomicznie uzasadnione i rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego. Świadczenie ubezpieczyciela ma bowiem charakter odszkodowawczy i nie powinno przewyższać wysokości poniesionej szkody. W orzecznictwie podnosi się, iż w każdym przypadku ocenić należy, czy wydatek był niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka transportowego, gdyby mu szkody nie wyrządzono (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 października 2015 r., I ACa 185/15).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy oraz odnosząc się do pierwszej z kwestii spornych – tj. czasu, na jaki w okolicznościach niniejszej sprawy uzasadniony był najem pojazdu zastępczego – przywołać należy w tym względzie konkluzje biegłego sądowego M. P., który wywiódł, że celowy i ekonomicznie uzasadniony czas naprawy pojazdu V. (...), nr rej. (...) wynosi w realiach niniejszej sprawy 33 dni. Biegły sądowy uzasadnił przy tym, że całkowity uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego złożony jest z kilku czasów składowych. Należy do nich

technologiczny czas naprawy, który uwzględnia czas niezbędny na przeprowadzenie czynności naprawczych, kolejno uwzględnia się tzw. czas organizacyjny, związany z przyjęciem pojazdu do warsztatu, przygotowaniem dokumentacji oraz wydaniem pojazdu klientowi po wcześniejszym umówieniu. Ponadto pojazd przed właściwą naprawą należy przygotować, tj. umyć, sporządzić dokładny opis uszkodzeń, stanu licznika, paliwa itp. Sytuacja podobnie wygląda po zakończeniu prac naprawczych, gdzie pojazd również wymaga dokładnego umycia, odkurzenia, wyprowadzenia z serwisu i przekazania poszkodowanemu. M. P. wskazał, że okres uniemożliwiający korzystanie z uszkodzonego pojazdu może wydłużyć się o czas związany z procedurą likwidacji szkody. Najczęściej jest to oczekiwanie na oględziny uszkodzonego pojazdu oraz przekazanie przez towarzystwo ubezpieczeń kalkulacji opisującej uzasadniony zakres szkody i umożliwiającej rozpoczęcie naprawy. Dodatkowo elementem przedłużającym proces naprawy może być czas oczekiwania na dostawę części zamiennych, przeprowadzenie dodatkowych oględzin i/lub weryfikację kosztorysu sporządzonego przez warsztat naprawczy. Ponadto, do tak wyliczonego okresu należy uwzględnić dni wolne od pracy warsztatu, w którym wykonywana jest naprawa (soboty, niedziele, święta). Biegły sądowy M. P. określając celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego w realiach przedmiotowej sprawy wskazał, że na uzasadniony okres wskazanych w opinie (...) dni składa się technologiczny czas naprawy pojazdu obliczony wg wzoru w wymiarze 9 dni, okres związany z likwidacją szkody, czyli czas od zgłoszenia szkody do przesłania kalkulacji naprawy przez pozwanego od 15.06.2020 r. do 25.06.2020 r. (9 dni), czas od sporządzenia i przesłania kosztorysu przez warsztat do zweryfikowania go przez stronę pozwaną (1 dzień roboczy od 8.07.2020 r. do 9.07.2020 r.) oraz od ponownego wniosku serwisu do kolejnej weryfikacji przez pozwanego (2 dni od 10.07.2020 r. do 13.07.2020 r.), okres 2 dni roboczych na czynności organizacyjne zgodnie z wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego, a także 10 dni wolnych od pracy (sobota, niedziela, święta) w ciągu w/w 23 dni roboczych (od dnia 7.06.2020 r., tj. od dnia rozpoczęcia najmu pojazdu zastępczego). Z powyższych przyczyn twierdzenia powoda co do uzasadnionego czasokresu najmu pojazdu zastępczego w wymiarze 54 dni nie znalazły uzasadnienia w materiale dowodowym przedmiotowej sprawy. Należy wskazać w tym miejscu, że biegły sądowy uwzględnił również drugi wariant obliczeń, w którym zdecydowano się uwzględnić zgłoszenie szkody w dniu 2.06.2020 r. Według tego wariantu uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego w realiach przedmiotowej sprawy wynosi 39 dni. Wariant ten jednak nie mógł zostać uwzględniony przez sąd. Sąd, albowiem niewątpliwie zgłoszenie szkody miało miejsce w dniu 15.06.2020 r., co wynika wprost ze zgłoszenia szkody rzeczowej z dnia 8.06.2020 r. (wpłynęło do pozwanego dnia 15.06.2020 r.), znajdującego się w aktach postępowania likwidacyjnego (k. 60). Po stronie poszkodowanego wystąpiła zwłoka pomiędzy otrzymaniem kosztorysu naprawy w dniu 25.06.2020 r., a wstawieniem pojazdu do warsztatu dnia 7.07.2020 r. Taki kształt postępowania likwidacyjnego, którego dysponentem był poszkodowany nie może implikować po stronie pozwanego obowiązku wypłaty odszkodowania za najem pojazdu zastępczego za okres wykraczający poza celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu. W konsekwencji Sąd uznał, że pozwany przyjmując okres 24 dni najmu pojazdu zastępczego – zaniżył należne odszkodowanie, zaś uzasadnione jest ustalenie odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego za 33 dni najmu pojazdu zastępczego.

Odnosząc się do wysokości dochodzonego roszczenia Sąd miał na uwadze, że szacunkowy zakres rynkowych stawek za wynajem pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego na rynku lokalnym wynosi od 110 zł netto (135,30 zł brutto) do 350 zł netto (430,50 zł brutto). Biegły sądowy M. P. wskazał, że stawka najmu pobierana przez powoda mieści się w stawkach najmu pobieranych w regionie przez podmioty o podobnym profilu działalności. Mając na uwadze wskazane konkluzje biegłego sądowego, a przy tym to, że stawka najmu pojazdu nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku przedmiotowej sprawy Sąd uznał, że adekwatną kwotą odszkodowania będzie kwota 1.431,00 zł netto jako wynik obliczeń: $9 \times 159 \text{ zł}$. O 9 godzin bowiem pozwany zaniżył należne odszkodowanie (33 godziny – 24 godziny = 9 godzin). Uwzględniając, że należne odszkodowanie należało podwyższyć o stawkę podatku VAT (pozwany wypłacił odszkodowanie brutto), Sąd orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku [$1.431 + (1.431 \times 23\%) = 1.760,13 \text{ zł}$] na podstawie art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 k.p.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2021, 854). Zgodnie z żądaniem pozwu Sąd orzekł o odsetkach ustawowych za opóźnienie od przyznanej kwoty od dnia 3.09.2020 r. do dnia zapłaty, mając przy tym na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym,

Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2021, 854) a także okoliczność wypłaty odszkodowania przez pozwanego w dniu 3.09.2020 r.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w pkt 2 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.c. mając na uwadze, iż powód przegrał proces w 70%. Mając na uwadze, iż koszty w sprawie wyniosły łącznie 2.292,97 zł, na którą to kwotę składała się kwota 1.892,97 zł tytułem wynagrodzenia opinii biegłego, a także kwota 400 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu. Dokonując stosownych wyliczeń Sąd dostrzegł, że powód poniósł kwotę 1900 zł (400 zł – opłata sądowa od pozwu, oraz 1500 – zaliczka na opinię biegłego), a powinien ponieść kwotę 1.605,08 zł (2.292,97 zł x 70%). Wynikającą stąd różnicę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda (1.900 zł – 1605,08 zł) przy uwzględnieniu treści art. 98 § 1¹ k.p.c.

Koszty zastępstwa procesowego Sąd zniósł wzajemnie między stronami, o czym orzeczono jak w pkt 4 sentencji wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. Uwzględniając fakt, iż obie strony procesu poniosły koszty zastępstwa procesowego w tej samej wysokości zdaniem Sądu zaistniały przesłanki do wzajemnego ich zniesienia między stronami. Wniosek powoda o zasądzenie dwukrotności stawki minimalnej określonej w normach przepisanych nie zasługiwał na uwzględnienie, albowiem żądanie to było nieadekwatne do nakładu pracy pełnomocnika, a także charakteru niniejszej sprawy, która nie należała do kategorii skomplikowanych.